

Naar het beeld van God, de christen en eigenwaarde

Pastor Gary Matsdorf, Rafaël Nederland Conferentie 1998.

De mensheid, zonde & eigenwaarde

3000 jaar geleden schreef Koning David dat mensen **gans wonderbaar zijn toebereid**. (Psalm 139:14) Het idee hierachter is dat iedere persoon met de hand is gemaakt door God Zelf - als een weergave van Zijn natuur en Zijn ontzagwekkende mogelijkheden - **man en vrouw schiep Hij hen, en Hij zegende hen en noemde hen "mens" ten dage dat zij geschapen werden** (Gen 5:2)

- a) Hoe schiep God de mens (Gen 2:7)?
- b) Wat is het unieke aan de schepping van de mens (Gen 1:27)?
- c) Tot welk doel schiep Hij de mens (Gen 1:26)?
- d) Wat deed God nadat Hij de mens geschapen had (Gen 1:28)?
- e) Wat was de originele staat waarin de mens geschapen werd (Gen 1:31)?
- f) Wat is Gods eerste doel in het scheppen van de mens (Jes 43:6-7)?
- g) Wat is een direct voordeel van leven tot Zijn eer (Psalm 16:11)?

toen formeerde de Here God de mens van stof uit de aardbodem (Gen 2:7); **formeren** wordt vaak gebruikt in verband met wat een pottenbakker doet met klei. Het beschrijft een artistieke, inventieve activiteit, waarvoor vakkundigheid en planning nodig is. **En de Here God ... blies de levensadem in zijn neus** (Gen 2:7) "De mens is meer dan een stukje door God geschapen aarde" (Wenham) Zijn leven is een gave van God. Nadat God Adams lichaam had geschapen, blies Hij eens flink in Adams neus; Adam kwam tot leven en begon te ademen - **alzo werd de mens tot een levend wezen** (Gen 2:7) **en het was zeer goed** (Gen 1:31)

Van alles wat geschapen is, is het alleen Adam die het leven rechtstreeks van God ontvangt; echter, het unieke van de mens komt niet hierdoor, maar vanwege het feit dat **God de mens schiep naar Zijn beeld** (Gen 1:27) God gaf menselijke wezens de geestelijke mogelijkheid om Hem te kennen, te dienen en lief te hebben en Hij verzag hun van Zijn eigenschappen; zoals rede, wil en persoonlijkheid. Wij vertegenwoordigen God en laten de rest van de schepping zien wie God eigenlijk is. God schiep de mens in de eerste plaats **tot Zijn eer** (Jes 43:7) - om Zijn grootheid te prijzen en te leven onder Zijn autoriteit - en in de tweede plaats om van Hem te genieten en ons te verheugen in onze relatie met Hem (Psalm 16:11)

Psalm 8:4-8 toont ons verder de prioriteit die de mens heeft in de ogen van God. Hij heeft ons een grote voorkeurspositie gegeven in het heelal; vooropgesteld dat we God erkennen

voor wie Hij is. Hij **gedenkt ons - en ziet naar ons om** (vs 5) Hij heeft ons **bijna goddelijk gemaakt** (vs 6); Na Hem komen wij op de tweede plaats in het universum; Hij heeft **alles onder (onze) voeten gelegd** (vs 7); een voorrecht dat de verantwoording met zich meebrengt om op een goddelijke wijze **te heersen over de werken van Zijn handen** (vs 7) Omdat we geschapen zijn naar Zijn beeld maakt het ons tot complexe wezens.

- a) Wat zijn essentiële onderdelen van de mens (1 Thess 5:23)?
- b) Welk effect heeft de zondeval op de menselijke geest (Rom 8:10)?
- c) Welk effect heeft de zondeval op de menselijke persoonlijkheid (Ef 2:3)?
- d) Welk effect heeft de zondeval op het menselijk lichaam (2 Cor 4:16)?
- e) Wat is het begin van een ommekeer van dit proces van dood in de mens (Joh 3:3)?
- f) Wanneer iemand wederom geboren is, wat gebeurt er met zijn **nieuwe persoonlijkheid** (Col 3:10)?
- g) Welk deel van de mens wordt het laatst aangeraakt door redding (Rom 8:22-23)?
- h) Wat is Gods uiteindelijke wil voor de totale mens (1 Thess 5:23)?

Van het **levende wezen** dat Adam werd toen God **de levensadem in zijn neusgaten blies** (Gen 2:7), wordt later gezegd dat hij bestond uit geest, ziel, hart, gedachten, innerlijke natuur, enz. We kunnen zeggen dat de **geest** dat deel van de mens is, dat het meest direct met de Heilige Geest communiceert (Rom 8:16); vanwege de zondeval is de geest dood, en wordt slechts tot leven gebracht wanneer iemand **wederom geboren wordt** (Rom 8:10 en Joh 3:3)

De **ziel** heeft betrekking op het centrum van de menselijke persoonlijkheid. Bij mensen die niet bekeerd zijn, wordt de ziel alleen geregeerd door de **begeerten van ons vlees en onze gedachten** (Ef 2:3) Ondanks de zondeval en de zonde blijft er in de mens nog altijd de gelijkenis Gods - **met haar (de tong) vervloeken wij de mensen, die naar de gelijkenis Gods geschapen zijn** (Jac 3:9b; zie ook Gen 9:6) - maar die gelijkenis is zeker niet meer zo mooi als vroeger. ... **God heeft de mensen recht gemaakt, maar zij zoeken vele bedenkselen** (Prediker 7:29)

Gods wil is te **heiligen ... geheel en al** (1 Thess 5:23); dat wil zeggen dat de Heilige Geest alle gebieden van ons leven verandert, met inbegrip van ons lichaam. Voor wat betreft ons denken en gedragen (gebieden van de **ziel**), is dit een verandering naar Gods beeld. Het is een geleidelijk proces - **de nieuwe mens ... wordt vernieuwd tot volle kennis naar het beeld van zijn schepper** (Col 3:10; zie ook 2 Cor 4:16) De nieuwe persoonlijkheid die hieruit voortkomt komt overeen met Gods oorspronkelijke ontwerp toen Hij **de mens naar Zijn beeld schiep** (Gen 1:26) Het laatste deel van ons wezen dat wordt aangeraakt door Gods heiligende kracht is ons lichaam; **de verlossing van ons lichaam** (Rom 8:23) vindt plaats bij de wederkomst van Christus (Open 19:11-21)

Zonde en eigenwaarde

Een gebied dat is aangetast door de zondeval is wat we vandaag de dag **eigenwaarde** noemen. Een slecht gevoel van eigenwaarde leidt vaak tot vernietigende gedachtepatronen; levenslange patronen van angst; vernietigende gedragspatronen; en hinderlijke relationele patronen. Sommigen gaan zo ver dat ze niet om zichzelf geven of zichzelf haten. Een populaire definitie van eigenwaarde is “wat we van onszelf vinden als we in de spiegel kijken”. Een bijbelse definitie is *weten wie we zijn in Christus*; het betekent dat we God de ruimte geven om de manier waarop we naar onszelf kijken te veranderen. Een gezonde bijbelse eigenwaarde maakt ons ervan bewust dat we als gelovigen status hebben (1 Joh 3:1); aanvaarding (1 Joh 4:15-16a); en waarde (Ef 2:10) Hiervoor is geestelijke chirurgie nodig; een radicale innerlijke verandering van onze gedachten, om gelijkvormig te worden aan de waarheid van Zijn Woord met betrekking tot het **in Christus** zijn.

Om ten volle te bevatten hoe zonde de eigenwaarde verminkt, moeten we het wezen van de zonde goed begrijpen; we moeten een heldere diagnose stellen van de kracht die het beeld van onszelf keer op keer geweld aandoet. Het kernbegrip van zonde is het missen van een doel, of het niet doen van iets wat God gedaan wil hebben. Het is een afwijken van het recht zoals God dat definieert; niemand is ervan vrijgesteld - **allen hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods** (Rom 3:23)

Zonde openbaart zichzelf in handelen en houding (Gal 5:19-21a); het leidt tot de vernietiging van de ziel (eigenwaarde); het verwondt zichzelf en anderen. In het Nieuwe Testament wordt zonde gelijkgesteld aan zes negatieve zaken zie:

- 1) Mattheus 12:31
- 2) Hebrëeën 3:13
- 3) Jacobus 1:15
- 4) 1 Johannes 3:4
- 5) 1 Johannes 5:17
- 6) Jacobus 2:9

Zonde heeft te maken met **lasteren** - denken dat je je leven kunt beheersen zonder God; met **bedriegen** - oneerlijk zijn en dingen in het geniep doen; met **begeren** - zoeken naar bevrediging en plezier, anderen gebruiken om de meest basale verlangens te vervullen; met **wetteloosheid** - de wet overtreden, rebelleren; met **onrecht** - onrechtvaardig zijn; met **partijdigheid** - bevooroordeeld, kleingeestig zijn. Wat iemand tot zonde brengt is het verlangen om zichzelf in het centrum van alles te plaatsen; zonde wil het menselijk ego koesteren; het wil door niemand worden bestuurd, en zeker niet door God ...**de gezindheid van het vlees is vijandschap tegen God; want het onderwerpt zich niet aan de wet Gods** (Rom 8:7) Omdat zonde zo bedrieglijk is, respecteert het zelfs niet degene die het in de

verleiding brengt - **daardoor het welverdiende loon voor hun afdwaling in zichzelf ontvangende** (Rom 1:27)

Hoe zonde eigenwaarde beschadigd

Jezus Christus zegt dat wat we zijn van binnen (ons waardesysteem en ons gevoel van eigenwaarde) ons gedrag bepaalt (Matt 12:34b-35) Een dergelijk systeem ontwikkelt zich in ons leven (in het bijzonder in de jaren dat we gevormd worden) door kennis en ervaring: wanneer deze database van kennis en ervaring zich ontwikkelt, vertonen we een bepaald gedrag en ontwikkelen we een zeker gevoel van eigenwaarde. Wat vaak gebeurt is dat we noch de kennis, noch de ervaring toetsen in het licht van het Woord van God. We gaan ervan uit dat alles wat onze ouders erin gestopt hebben en alles wat we doen, goed is; we gaan ervan uit dat het onderwijs dat we gevolgd hebben goed is; we gaan ervan uit dat we ons op een goede manier door het leven slaan; en dus gaan we ervan uit dat onze eigenwaarde goed is. Daarom deed Saulus van Tarsus ook de uitspraak dat hij **een ijveraar voor God was, deze weg ten dode toe vervolgend door mannen en vrouwen in boeien te slaan en gevangen te zetten** (Hand 22:3-4)

Een dergelijke conclusie kan echter een verkeerde zijn. Omdat **de gehele wereld in het boze ligt** (1 Joh 5:19b), worden de uiterlijke en innerlijke systemen die onze eigenwaarde bepalen doordrenkt van de negatieve invloeden van satan - systemen die geworteld zijn in godslastering, bedrog, buitensporige verlangens, wetteloosheid, verkeerd handelen en partijdigheid. Deze krachten komen tot ons door:

1. **Verkeerde input door anderen** (1 Cor 4:1-5) We veroordelen anderen vaak verkeerd (vs 1) Wanneer we oordelen moeten we ons ervan bewust zijn dat dit oordeel *wel of niet* correct kan zijn; het dient te worden onderscheiden met een open hart, voordat het ons denken kan vormen (vs 3) Alleen God en Zijn waarheid kan ons naar waarde schatten (vs 4b)
2. **Verkeerd handelen door anderen** (Hebr 12:10a) Ouders/autoriteitsfiguren doen vaak hun uiterste best; veel mensen hebben een beschadigd gevoel van eigenwaarde die niet is veroorzaakt door boosaardigheid maar door onvolkomenheid van de ander. Daarom moeten we, indien nodig, vergeven en God vertrouwen dat “Hij het goed zal maken”; alleen Hij is perfect in Zijn omgang met ons (Hebr 12:10b)
3. **Verkeerde processen binnen ons** (1 Joh 3:19-20) Omdat de zondeval ons heeft opgezadeld met een beschadigde persoonsontwikkeling (ego), is het erop gericht om ons het slechtste te doen geloven over onszelf, over wat er met ons gebeurd is en over wat God hiervan vindt.

De genezing van onze eigenwaarde

Hoewel het proces van bijstellen van dergelijke verkeerde waarnemingen (ook wel heiliging) langzaam en in gradaties gaat, is het wel effectief - **de nieuwe mens wordt vernieuwd tot volle kennis naar het beeld van zijn schepper (Col 3:10)**; de Geest stelt ons in staat om op het punt te komen dat we **vergeten hetgeen achter ons ligt en ons uitstrekken naar hetgeen voor ons ligt en jagen naar het doel, om de prijs der roeping Gods, die van boven is, in Christus Jezus (Fil 3:13-14)** Hij kan ons oproepen niet met negatieve vrienden om te gaan die ons omlaag halen (Spreuken 11:12); Hij kan van ons vragen dat we onze geliefden vertellen hoe hun inbreng ons leven vernietigt (Spreuken 27:5); Hij kan ons uitdagen om een team van gelovigen in het leven te roepen die ons vertellen van onze waarde en status in Christus (Ef 4:29) We moeten een negatieve database ontkrachten met een positieve, die gebaseerd is op de waarheid dat wij als gelovigen **Zijn oogappel** zijn (Deut 32:10)

Let op het antwoord van Paulus toen hij door zijn vijanden in Corinthe werd lastiggevallen (2 Cor 10:1-6)

1. Hij erkent dat er vernielende, demonische krachten aan het werk zijn achter de schermen van het leven; die proberen zijn eigenwaarde te vernietigen (vs 3)
2. Hij erkent dat hij toegang heeft tot Gods ongelofelijke kracht en inzicht om weerstand te bieden aan die krachten (vs 4)
3. Hij erkent dat God in staat is hun verkeerde inbreng te ontkrachten en ervan te weerhouden ons in gevangenschap te zetten (vs 4)
4. Hij erkent zijn eigen verantwoordelijkheid om niet naar deze verkeerde inbreng te luisteren, maar om juist te luisteren naar wat God over hem te zeggen heeft (vs 5) **Wij slechten redeneringen (vs 4)** betekent dat Paulus weigert zich omlaag te laten brengen, ongeacht hoe hard de vijand dit ook probeert.

Ons gevoel van eigenwaarde wordt genezen wanneer we Jezus toestaan redding te brengen.

Het woord redding in de Bijbel is een heel breed onderwerp. Het Griekse woord ‘**soteria**’ betekent genezing van specifieke kwalen - in het bijzonder zonde, ziekte en satanische bezetenheid; en uiteindelijk dood. Deze redding die Jezus Christus gebracht heeft is Gods werk - **Want door genade zijt gij behouden, door het geloof, en dat niet uit uzelf: het is een gave van God (Ef 2:8)**; het begint met inkeer (2 Cor 7:10) en belijdenis (Rom 10:9-10) Redding zal pas volkomen en volmaakt zijn na het duizendjarig rijk - **“Zie, de tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk zijn en God zelf zal bij hen zijn, en Hij zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geklaag, noch moeite zal er meer zijn, want de eerste dingen zijn voorbijgegaan” (Openb 21:3-4)**

Paulus vertelde aan de Romeinen dat **het evangelie een kracht Gods is, tot behoud voor een ieder die gelooft** (Rom 1:16) Zijn kracht is niet bedoeld om te verbijsteren; maar om mensen met kracht aan te raken en heelheid (redding) te brengen in alle gebieden van hun leven. De redding waarover we spreken komt alleen tot stand door Jezus Christus. **En de behoudenis is in niemand anders, want er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij moeten behouden worden** (Hand 4:12) Het evangelie van Jezus Christus heeft dus te maken met heelheid, en het betreft hier geen gedeeltelijke, maar een totale heelheid - **Daarom kan Hij ook volkomen behouden, wie door Hem tot God gaan** (Hebr 7:25)

Bevrijding ervaren van de overheersing van zonde gaat niet zomaar; wij hebben een eigen verantwoordelijkheid. We moeten:

- a. **weten dat onze oude mens met Hem gekruisigd is** (Rom 6:6) We moeten goed geïnformeerd zijn over sleutelwaarheden in de Bijbel; zoals dat er twee machten in ons zijn die controle willen hebben (Gal 5:17) en dat we **dood zijn voor de zonde maar levend voor God in Christus Jezus** (Rom 6:11)
- b. ons ervan bewust zijn dat het **vaststaat** (Rom 6:11) Vaststaan heeft te maken met herhaaldelijk overdenken dat wat we vanuit de Bijbel weten met betrekking tot zonde en het Kruis; zodat we overtuigd raken van deze waarheden en ze als het ware in ons dagelijks leven uitleven. We moeten keer op keer nadenken over wat Christus voor ons gedaan heeft; over of we wel of niet vrij willen zijn van de zonde; of we wel of geen energie willen stoppen in gebed voor het proces van bevrijding van de overheersing van de zonde en of we ons wel of niet persoonlijk willen onderwerpen aan wijze raadgevers om te kunnen veranderen.
- c. **(onzelf) ten dienste stellen van God** (Rom 6:13) **Ten dienste stellen** heeft te maken met jezelf beschikbaar maken voor God (zie Ex 29:19-21)
- d. **de zonde niet langer als koning laten heersen in (ons) sterfelijk lichaam** (Rom 6:12) Wanneer we met zonde te maken krijgen, moeten we beslissen of we de Geest wel of niet willen vragen om ons ervan vrij te zetten, of dat we ons eraan overgeven. We moeten ook besluiten of we onszelf dagelijks willen geven om in Christus te blijven om onze nieuwe mens op te bouwen opdat deze de grootste kracht in ons leven kan worden.

Waarom zouden christenen een gezond gevoel van eigenwaarde willen?

In deze ik-gerichte wereld moeten we als Christenen ervoor oppassen dat een gezond gevoel van eigenwaarde geen doel op zich wordt. Hoe goed het ook is dat we ons goed voelen wanneer we in de spiegel kijken; het is niet ons uiteindelijke doel. Omdat we geschapen en voorbestemd zijn om **te zijn tot lof zijner heerlijkheid** (Ef 1:12), willen we grip hebben op wie we zijn in Christus (een gezond gevoel van eigenwaarde) zodat we op

een effectieve manier Jezus vertegenwoordigen op aarde (Matt 5:13-16) en dus veel meer **goede werken doen, die God tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen** (Ef 2:10) Met andere woorden, als Christen dienen we ons uit te strekken naar een groter gevoel van eigenwaarde opdat we Jezus beter kunnen uitdelen aan anderen en beter deel kunnen hebben aan het werk van het Koninkrijk. Al het andere is narcisme, eigenliefde, en geen evangelie.

Rafaël Goes

Zuidvlietstraat 37
4461 GW Goes

tel: 0113-218260
e-mail: info@rafaelgoes.nl

website: www.rafaelgoes.nl
bank: 380553953

Onderdeel van
Rafaël Nederland
The Foursquare Church